

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Вибірковий освітній компонент

рівень вищої освіти – **перший** (бакалаврський)

Спеціальність – **073 Менеджмент**

Освітні програми **Менеджмент фінансово-кредитної діяльності**

Викладач: **доц. Руда Л.П.**

Мова викладання: **українська**

Семестр – **8**

Кредитів ЄКТС – **3**

Лекцій – **18 год.** (денна форма)/**5 год.** (заочна форма)

Практичних – **18 год.**(денна форма)/**5 год.** (заочна форма)

Самостійна робота – **54 год.** (денна форма)/**80 год.** (заочна форма)

Вид контролю – **залік**

Метою викладання навчальної дисципліни «Податкова система України» є формування теоретичних знань та практичних навичок з організації та функціонування податкової системи в межах податкової політики держави.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти при вивченні дисципліни:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК01. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання:

РН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Тематика

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Сутність та види податків.

Тема 2. Податкова система та податкова політика держави.

Тема 3. Організація діяльності контролюючих органів у сфері оподаткування і податкової роботи.

Тема 4. Податок на додану вартість.

Тема 5. Акцизний податок.

Тема 6. Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання.

Тема 7. Податок на прибуток підприємств.

Тема 8. Податок на доходи фізичних осіб.

Тема 9. Спеціальні податкові режими. Майнове оподаткування, рентні платежі та екологічний податок.

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.)	Кількість годин (з.ф.)
	Змістовний модуль 1.		
1	Сутність та види податків.	2	1
2	Податкова система та податкова політика держави.	2	0,5
3	Організація діяльності контролюючих органів у сфері оподаткування і податкової роботи.	2	0,5
4	Податок на додану вартість.	2	0,5
5	Акцизний податок.	2	0,5
6	Мито як фіскальний інструмент та засіб митного регулювання.	2	0,5
7	Податок на прибуток підприємств	2	0,5
8	Податок на доходи фізичних осіб	2	0,5
9	Спеціальні податкові режими. Майнове оподаткування, рентні платежі та екологічний податок.	2	0,5
	Всього годин	18	5

Теми семінарських занять – не передбачені

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.)	Кількість годин (з.ф.)
1	Відмінності податків і зборів. Сутність фіскальної та регулюючої функцій податків.	2	1
2	Податки в системі державних доходів.	2	1
3	Відмінності у функціях податкових органів різних рівнів підпорядкування.	2	0,5
4	Платники ПДВ. Система пільг щодо ПДВ, Особливості здійснення податкового відшкодування ПДВ	2	0,5

5	Маркування підакцизних товарів. Особливості сплати акцизів до бюджету України	2	0,5
6	Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Пільги, порядок розрахунку та сплати мита	2	
7	Платники податку на прибуток підприємств	2	0,5
8	Особливості оподаткування доходів фізичних осіб. Особливості розрахунку податку з застосуванням соціальної пільги	2	0,5
9	Особливості сплати місцевих зборів	2	0,5
	Всього годин	18	5

Теми лабораторних занять

Не передбачено

Самостійна робота

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин (д. ф.)	Кількість годин (з. ф.)
1	Самостійне опрацювання тем теоретичного матеріалу:		
1.1	Історичні аспекти виникнення й розвитку податків.	10	10
1.2	Еволюція податкової системи України	10	10
1.3	Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів	10	10
1.4	Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів.	5	10
2	Опрацювання лекційного матеріалу	5	10
3	Підготовка до практичних занять	5	10
4	Підготовка до модульного контролю (два колоквіуми)	5	8
5	Підготовка до диф. заліку	4	10
	Всього за семестр	54	78

Індивідуальні завдання

Не передбачено.

Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються:

1. Дидактичні методи – лекції з використанням мультимедійних презентацій.
2. Практичні методи: практичні завдання.
3. Метод самостійного навчання.
4. Активні методи: експрес опитування, тестування.
5. Словесні методи навчання: лекції, консультації.

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою.

Підсумковий контроль включає в себе здавання колоквіумів за модуль.

Під час семестрового контролю враховуються результати задачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

Семестровий контроль знань здійснюється в кінці семестру шляхом

підрахування загальної кількості балів, отриманих під час навчання та здавання заліку у кінці семестру.

Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти з окремих видів роботи та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	Семестр 1	Разом
	М 1	
1. Виконання практичних завдань, усна відповідь (1 завдання – 3 б)	30	30
2. Виконання завдань з СРС (1 завдання – 3 бали)	30	30
3. Колоквіум	40	40
Усього за модуль	100	100
Залік		+
Всього		100

Шкала оцінювання в балах та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX з можливістю повторного складання
0-34	F з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти

Рівень компетентності	За бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий)	90 – 100	A	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання та розуміння описувати зміст функціональних сфер діяльності організації; сформовано необхідні практичні навички вирішувати професійні завдання із застосуванням методів менеджменту для

			забезпечення ефективності діяльності організації; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний)	82-89	B	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано вміння викладати основні ідеї щодо забезпечення функціональних сфер діяльності організації із застосуванням методів менеджменту. Необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
	75-81	C	Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї щодо забезпечення завдання із застосуванням методів менеджменту, а також практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
II Середній (репродуктивний)	64-74	D	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не несуть істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень забезпечення завдання із застосуванням методів менеджменту; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
	60-63	E	Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький	35-59	FX з можливістю повторного складання	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	0-34	F з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

**Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт
(викладач розподіляє відповідно до конкретного освітнього компоненту)**

Рівень компетенції	За шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання		
		Практичне завдання (усна відповідь)	СРС (підготовка доповідей, презентацій)	Колоквіум (тести)
		5		

IV Високий (творчий)	A	3 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та категоріям.	3 б.: здобувач повністю розкрив суть теоретичного питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та безпомилково провів необхідні розрахунки з поясненням	37-40 б.: 90-100% правильних відповідей
III Достатній (конструк- тивний)	B	2,5 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені деякі несуттєві помилки, відсутні обґрунтування окремих положень.	2,5 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень, безпомилково розв'язав завдання, але без пояснення розрахунків, при відсутності або помилкових коментарях до отриманих результатів	35-37 б.: 82- 89% правильних відповідей
	C	2 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	2 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	30-35 б.: 75- 81% правильних відповідей
II Середній (репро- дуктив- ний)	D	1,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	1,5 б.: виставляється, якщо при виконанні завдання допущені помилки, які свідчать про недостатнє знання теорії	26-29 б.: 64-74% правильних відповідей
	E	0,5 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань, хоча і з деякими відхиленнями	1 б.: виставляється, якщо при виконанні допущені помилки, які свідчать про недостатнє знання теорії, пояснення відсутні або фрагментарні.	24-25 б.: 60-63% правильних відповідей
I Низький	FX	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: за повну відсутність відповіді	0-20 б.: 0- 59% правильних відповідей

Академічні права та обов'язки учасників освітнього процесу

Здобувачі та викладачі повинні дотримуватися норм забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності та толерантності усіх учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів академічної доброчесності, викладених у «Положенні про академічну доброчесність у ВНТУ».

З метою запобігання та виявлення плагіату у навчальних роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань та активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування слід

дотримуватись норм **«Положення про запобігання академічному плагіату та порядок його виявлення у навчальних, наукових, кваліфікаційних та науково-методичних роботах у ВНТУ»**.

З метою визнання результатів навчання здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти (що здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, а також освіти, яка здійснювалася у порядку самоосвіти), здобувачі можуть скористатися відповідними процедурами, наведеними у **«Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ВНТУ»**.

Здобувачі мають право оскаржити результати проміжних та підсумкових контрольних заходів, але на лише на підставі аргументованих пояснень, відповідно до **«Порядку організації та проведення заліків, диференційованих заліків, екзаменів у ВНТУ»**, а також безпосередньо звернувшись до освітнього омбудсмена, згідно **«Положення про освітнього омбудсмена з прав студентів ВНТУ»**.

З метою вирішення конфліктних ситуацій, що можуть виникнути у здобувачів із іншими учасниками освітнього процесу та/або недопущення виникнення конфліктних ситуацій слід бути обізнаним у нормах **«Кодексу етики ВНТУ»**.

Здобувачі ВНТУ мають керуватися принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і повинні вживати всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам), відповідно до **«Антикорупційної програми ВНТУ»**.

Наведені документи оприлюднені на сайті ВНТУ: <https://vntu.edu.ua/uk/public-info/zag.html>.

Рекомендована література **Основна**

1. Фурик В. Г., Ткачук Л. М., Коваль Н. О. Збірник задач з фінансових дисципліни для виконання практичних завдань та СРС для студентів спеціальності «Менеджмент» всіх форм навчання. – Вінниця : ВНТУ, 2020. – 63 с.
2. Ткачук Л. М., Мотрук Д. А. Фіскальна політика України в сучасних умовах та її особливості. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: тези V Міжнародної науково-практичної конференції*. 2022. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2022/paper/view/14651>
3. Крисоватий А. І., Луцик А.І. Податки і фіскальна політика: навчальний посібник. Тернопіль, 2003. 312 с.

4. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. Податкова система: навчальний посібник. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
5. Хомутенко В. П., Луценко І. С., Хомутенко А. В. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. Одеса: «Атлант», 2018. 314 с.
6. Бобох Н. М. Формування в Україні механізму оподаткування нерухомого майна, відмінного від земельної ділянки. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку*. 2013. № 5. С. 55-63.
7. Богер О. В. Податкові стимули для інноваційної діяльності: втрачені можливості та перспективи. *Ефективна економіка*. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=2&y=2015>

Додаткова

8. Коваль Н. О., Буряченко О. В., Ткачук Л. М. Стратегічний фінансовий контролінг як інструмент запобігання банкрутства. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9882>
9. Воронкова О. М. Перспективи реалізації регулюючого потенціалу Податкового кодексу України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2019. № 1. С. 6-10.
10. Ruda L., Kraus O. (2024) The impact of globalization on international financial markets. *Innovation and Sustainability*, no.2, pp. 53-59. URL: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/251/235>
11. Руда Л. П., Беякова К. С. Особливості функціонування сучасних підприємств за умов невизначеності. Матеріали ЛІІІ науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 20-22 березня 2024 р. Електрон. текст. дані. 2024. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2024/paper/view/19730>.
12. Руда Л. П., Причепа І. В., Липецька О. Р. Організація обліку та методичні засади проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-48>
13. Руда Л. П. Фінансовий ринок та його роль в економіці України [Електронний ресурс] / Л. П. Руда, А. С. Осатюк // Матеріали ЛІІ науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 21-23 червня 2023 р. – Електрон. текст. дані. – 2023. – URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2023/paper/view/17971>.
14. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.

15.Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. Податкова система :підручник. К.

: Атіка, 2016. 920 с.

16. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : монографія / А.І. Крисоватий, В.А. Валігура. – Тернопіль : Підручник і посібник, 2018. – 248 с.

Інформаційні ресурси

17.ННР дисципліни «Податкова система в Україні» в системі JetIQ. [URL: https://iq.vntu.edu.ua/method/by2.php?card_id=70617](https://iq.vntu.edu.ua/method/by2.php?card_id=70617) (дата звернення: 11.04.24).

18.Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

19.Офіційний сайт Державної митної служби. URL: <https://customs.gov.ua/>

20.Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <https://tax.gov.ua/>

21.Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.

22.Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.